

تأثیر آموزش گروهی والدین کودکان ۴ تا ۱۰ ساله مبتلا به اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی بر اختلالات رفتاری فرزندانشان

*پارسا هوش ور^۱، فاطمه بهنیا^۲، کتایون خوشابی^۲، هوشنگ میرزایی^۲، مهدی رهگذر^۳

چکیده:

هدف: اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی شایعترین اختلال عصبی رفتاری دوران کودکی می‌باشد که برای بهبود تعاملات اجتماعی و عاطفی ایشان به مداخلات روانی اجتماعی نیاز است و یکی از تأثیرگذارترین این برنامه‌ها آموزش گروهی والدین می‌باشد. هدف این مطالعه بررسی تأثیر برنامه آموزش گروهی والدین بر میزان اختلالات رفتاری کودکان دچار نقص توجه - بیش‌فعالی می‌باشد. روش بررسی: در این مطالعه شبه تجربی ۵۴ کودک ۴ تا ۱۰ ساله مبتلا به اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی، از بین مراجعه‌کنندگان به ۷ مرکز کاردرمانی سطح شهر تهران به روش ساده و در دسترس انتخاب و به طور تصادفی تعادلی به دو گروه شاهد و مداخله اختصاص یافتند. علاوه بر برنامه‌های کاردرمانی و دارودرمانی مشترک در هر دو گروه، به مادران کودکان گروه مداخله، به مدت ۸ جلسه دو ساعته و به صورت هفتگی برنامه آموزش گروهی والدین طبق دستورالعمل فرزندپروری مثبت ساندرز (۲۰۰۵) ارائه شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه ۴۸ سئوالی مقیاس رده‌بندی والدین کانرز بود. داده‌های حاصل به وسیله آزمون‌های آماری مجذور خی، تی زوجی، تی مستقل و آنالیز کوواریانس تحلیل شد.

یافته‌ها: علی‌رغم بهبود معنادار هر دو گروه در ارزیابی درون‌گروهی قبل و بعد، میزان کاهش نمرات خرده مقیاس‌های رفتاری سلوک ($P < 0/001$)، اضطراب ($P < 0/001$)، شاخص بیش‌فعالی ($P = 0/016$) و نمره کل پرسشنامه ($P < 0/001$) در گروه مداخله نسبت به گروه شاهد معنادار بود. در حالی که در خرده مقیاس‌های یادگیری ($P = 0/052$)، تکانشی بیش‌فعالی ($P = 0/267$) و مشکلات روان‌تنی ($P = 0/526$) تغییر معناداری ایجاد نشد.

نتیجه‌گیری: آموزش گروهی والدین کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی در کاهش میزان اختلالات رفتاری و اضطرابی ایشان تأثیرگذار است و این مداخله می‌تواند در کنار برنامه‌های دارودرمانی و کاردرمانی سودمند واقع شود.

کلیدواژه‌ها: اختلال نقص توجه - بیش‌فعالی / اختلال رفتاری / آموزش گروهی فرزند پروری مثبت / مقیاس رده‌بندی والدین کانرز

- ۱- کارشناس ارشد کاردرمانی روان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲- کارشناس ارشد کاردرمانی روان، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- فلوشیپ روانپزشکی کودک و نوجوان، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۴- کارشناس ارشد کاردرمانی روان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۵- دکترای آمار زیستی، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۱۰/۲۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۸/۴/۱۴

* آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، بلوار دانشجو، بن‌بست کودکان، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه کاردرمانی

تلفن: ۲۲۱۸۰۰۳۷

*E-mail: houshvar.otr@gmail.com